

KPS.430.003.2022

Nr ewid. 57/2022/P/22/001/KPS

Informacja o wynikach kontroli

**Wykonanie budżetu państwa w 2021 r.
w części 14 – Rzecznik Praw Dziecka**

MISJA

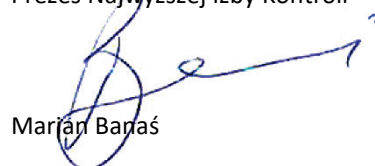
Najwyższej Izby Kontroli jest niezależna, profesjonalna kontrola zadań publicznych w interesie obywateli i państwa

p.o. Dyrektor Departamentu Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny

Dariusz Rogowski

Zatwierdzam:
Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Marian Banaś

Warszawa, dnia 02 czerwca 2022 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
T/F +48 22 444 50 00

www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	4
2. OCENA OGÓLNA	5
3. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 14 – RZECZNIK PRAW DZIECKA.....	6
3.1. DOCHODY BUDŻETOWE.....	6
3.2. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA	6
3.3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.....	9
4. INFORMACJE DODATKOWE.....	10
5. ZAŁĄCZNIKI.....	11
5.1. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ W CZĘŚCI 14 – RZECZNIK PRAW DZIECKA.....	11
5.2. DOCHODY BUDŻETOWE W CZĘŚCI 14 – RZECZNIK PRAW DZIECKA	12
5.3. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 14 – RZECZNIK PRAW DZIECKA.....	13
5.4. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W CZĘŚCI 14 – RZECZNIK PRAW DZIECKA.....	15
5.5. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI.....	16

1. WPROWADZENIE

Cel kontroli

Ocena wykonania budżetu państwa na rok 2021, pod względem: legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 14 – Rzecznik Praw Dziecka

Zakres kontroli

- realizacja wydatków budżetu państwa,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2021 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹.

Jednostka kontrolowana

Biuro Rzecznika Praw Dziecka w Warszawie

Dysponentem części 14 jest Rzecznik Praw Dziecka². Zadania Rzecznika wykonywane były przy pomocy Biura Rzecznika Praw Dziecka³.

W ramach części 14 finansowano zadania z zakresu ochrony i promocji praw dziecka, mające na celu zapewnienie pełnego i harmonijnego rozwoju dziecka, z poszanowaniem jego godności i podmiotowości, określone w ustawie z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka⁴.

W układzie zadaniowym Rzecznik w 2021 r. realizował wydatki w ramach funkcji państwa *Sprawy obywatelskie*, zadania 16.4 *Ochrona praw obywatelskich i praw dziecka*, podzadania 16.4.2 *Ochrona i promocja praw dziecka* oraz dwóch działań: 16.4.2.1 *Prowadzenie działań interwencyjnych w sytuacjach naruszenia praw dziecka* i 16.4.2.2 *Promocja praw dziecka*.

W 2021 r. w części 14 zrealizowano dochody w wysokości 15,5 tys. zł oraz wykonano wydatki w kwocie 12 969,9 tys. zł. W 2021 r. w części 14 nie realizowano wydatków budżetu środków europejskich.

Kontrola w BPRD została przeprowadzona na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁵.

¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm., dalej: ufp.

² Dalej: Rzecznik.

³ Dalej: BRPD.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 141.

⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 623.

2. OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli
ocenia w formie opisowej
wykonanie budżetu
państwa
w 2021 r. w części 14
– Rzecznik Praw Dziecka

Poniesione przez BRPD w 2021 r. wydatki służyły realizacji zadań Rzecznika Praw Dziecka. W wyniku kontroli 16,1% zrealizowanych wydatków budżetu państwa stwierdzono dokonywanie płatności w łącznej wysokości 63,9 tys. zł (0,48% wydatków ogółem) za usługę przed terminem jej realizacji i wcześniej niż wynikało to z postanowień umowy. Rzecznik podjął również decyzję o wyłączeniu stosowania wewnętrznych procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych, pomimo braku faktycznych przesłanek do dokonania takiego wyłączenia, w przypadku dwóch wydatków na łączną kwotę 60 tys. zł (0,46% wydatków ogółem) dotyczących organizacji konferencji. Rzecznik dwukrotnie w 2021 r. występował o środki z rezerw celowych budżetu państwa w łącznej wysokości 1000 tys. zł na zapewnienie funkcjonowania Dziecięcego Telefonu Zaufania⁶ oraz dokonał przeniesienia wszystkich zaplanowanych wydatków majątkowych w wysokości 500 tys. zł na pokrycie wydatków bieżących BRPD. Stwierdzono również, że 18 umów na łączną kwotę 1960,9 tys. zł nie zawierało akceptacji głównego księgowego lub osoby zastępującej głównego księgowego, co było niezgodne z wewnętrznymi uregulowaniami w zakresie obiegu dokumentów i kontroli finansowej. W ocenie NIK, stwierdzone nieprawidłowości wskazują na to, że nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ufp były niewystarczające.

Stwierdzone nieprawidłowości nie miały wpływu na poprawność sprawozdań sporządzanych przez BRPD.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie prawidłowość sporządzania sprawozdań za 2021 r. przez dysponenta części 14 – Rzecznik Praw Dziecka. Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. System kontroli zarządczej zapewniał kontrolę w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych i operacji finansowych. Skontrolowane sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Kalkulacja oceny ogólnej budżetu państwa w części 14 – Rzecznik Praw Dziecka została przedstawiona w załączniku 5.1 do niniejszej informacji.

⁶ Dalej: DTZ.

3. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 14 – RZECZNIK PRAW DZIECKA

3.1. DOCHODY BUDŻETOWE

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2021 r., kontrola dochodów budżetowych w części 14 – Rzecznik Praw Dziecka została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Wykonane dochody w 2021 r. wyniosły 15,4 tys. zł i były wyższe od kwoty planowanej w ustawie budżetowej na rok 2021 z dnia 20 stycznia 2021 r.⁷ o 13,4 tys. zł, tj. o 670% oraz o 12,9 tys. zł wyższe od wykonanych w 2020 r. Wyższe wykonanie dochodów było związane głównie ze sprzedażą samochodu, którym dysponowało BRPD. Źródłem dochodów były wpływy ze sprzedaży składników majątkowych (12,5 tys. zł), wpływy z różnych dochodów (1,6 tys. zł) oraz wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (1,3 tys. zł).

Według stanu na koniec 2021 r. w części 14 nie wystąpiły należności pozostałe do zapłaty.

Szczegółowe dane liczbowe o dochodach budżetowych w części 14 przedstawiono w załączniku nr 5.2. do niniejszej informacji.

3.2. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA

Zaplanowane wydatki budżetowe w ustawie budżetowej w części 14 – Rzecznik Praw Dziecka wyniosły 12 101 tys. zł. W wyniku dokonanych zmian plan wydatków został zwiększony do kwoty 13 101 tys. zł. Wydatki zrealizowane wyniosły 12 969,9 tys. zł, tj. 107,2% wydatków ujętych w ustawie budżetowej i 99% wydatków ujętych w planie po zmianach. W porównaniu do 2020 r. zrealizowane wydatki były niższe o 824,1 tys. zł, tj. o 6%.

W ciągu roku plan finansowy zmieniano 17 razy decyzjami Rzecznika Praw Dziecka na łączną kwotę 898,8 tys. zł (6,9% zaplanowanych wydatków), w tym w zakresie wydatków majątkowych.

Wydatki w części 14 przeznaczono na:

- wydatki bieżące jednostek budżetowych – 12 918 tys. zł (99% planu po zmianach i 99,60% wydatków ogółem),
- wpłaty na Pracownicze Plany Kapitałowe – 30 tys. zł (100% planu po zmianach i 0,23% wydatków ogółem),
- nagrody konkursowe – 18,4 tys. zł (61,3% planu po zmianach i 0,14% wydatków ogółem),
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 3,5 tys. zł (100% planu po zmianach i 0,03% wydatków ogółem).

W części 14 nie wystąpiły wydatki, które nie wygasły w 2020 r. i 2021 r. wraz z upływem poszczególnych lat budżetowych. W 2021 r. nie wystąpiły również blokady wydatków wynikające z decyzji dysponenta części, Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej⁸ oraz Prezesa Rady Ministrów. W 2021 r. Prezes Rady Ministrów nie wydawał dysponentowi części 14 wiążących poleceń wpłaty środków pieniężnych na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19.

Badaniem objęto 41 dowodów księgowych⁹ wylosowanych do badania z wykorzystaniem metody MUS¹⁰ o łącznej wartości 1870 tys. zł, co stanowiło 14,4% wydatków ogółem. W ramach badanej próby wydatków stwierdzone zostały trzy nieprawidłowości. W przypadku jednej umowy BRPD dokonywało płatności za usługę przez cały okres jej trwania, tj. sześć miesięcy, w tym samym miesiącu, w którym usługa była realizowana. Było to niezgodne z postanowieniami umowy, w której określono, że płatności będą dokonywane z dołu po upływie miesiąca, którego dotyczyła realizowana usługa.

⁷ Dz. U. poz. 190, ze zm., dalej: ustawa budżetowa.

⁸ Dalej: Minister Finansów.

⁹ Z 627 dowodów księgowych za okres od stycznia do grudnia 2021 r.

¹⁰ Z prawdopodobieństwem wylosowania proporcjonalnym do wartości wydatku.

Ustalono, że 18 umów zawartych przez BRPD nie zawierało akceptacji głównego księgowego, co było niezgodne z wewnętrznymi zasadami obiegu dokumentów¹¹.

Rezerwy celowe

W 2021 r. Minister Finansów dwukrotnie wydał decyzje w sprawie zmian w budżecie państwa w części 14:

- 26 lutego 2021 r. wydatki zostały zwiększone o 500 tys. zł z rezerwy celowej poz. 44¹² z przeznaczeniem na sfinansowanie kontynuowania działalności całodobowej ogólnopolskiej linii interwencyjnej – DTZ,
- 15 października 2021 r. wydatki zostały zwiększone o 500 tys. zł z rezerwy celowej poz. 64¹³ z przeznaczeniem na sfinansowanie kontynuowania działalności całodobowej ogólnopolskiej linii interwencyjnej – DTZ.

Łącznie wydatkowano 868,9 tys. zł z 1000 tys. zł przyznanych środków z rezerw celowych nr 1 i nr 2. BRPD wydatkowało 499,4 tys. zł z rezerwy celowej nr 1 na wynagrodzenia osobowe pracowników (349,4 tys. zł), zakup usług pozostałych (98,7 tys. zł) oraz zakup materiałów i wyposażenia (51,2 tys. zł). Z rezerwy celowej nr 2, BRPD wydatkowało 369,5 tys. zł m.in. na zakup materiałów i wyposażenia (124,9 tys. zł), zakup usług pozostałych (115,6 tys. zł), wynagrodzenia bezosobowe (81,4 tys. zł) oraz szkolenia pracowników (34,8 tys. zł). Przyznane środki z rezerwy celowej nr 2 nie zostały w pełni wydatkowane ze względu na przedłużający się proces rekrutacji nowych osób do obsługi DTZ.

Badaniem objęto sześć dowodów księgowych¹⁴ na łączną kwotę 116,1 tys. zł (13,4% łącznych wydatków poniesionych z rezerw).

Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe w części 14 w ustawie budżetowej zaplanowano w wysokości 500 tys. zł na realizację dwóch zadań: zakupu ekranów multimedialnych o szacowanej wartości 100 tys. zł oraz modernizacji serwerowni i centrali telefonicznej na potrzeby DTZ o szacowanej wartości 400 tys. zł. Rzecznik pięciokrotnie (13 maja, 10 czerwca, 24 sierpnia, 25 listopada i 14 grudnia 2021 r.), stosownie do art. 171 ust. 1 ufp, przeniósł środki w wysokości 100 tys. zł z wydatków majątkowych na wydatki bieżące (łącznie 475 tys. zł) oraz składki na ubezpieczenie społeczne (20 tys. zł) i składki na Fundusz Pracy (5 tys. zł). Rzecznik informował Ministra Finansów o dokonywanych zmianach. Uzasadnieniem dla zmian były: wyższe wydatki bieżące, w tym na usługi eksploatacyjne oraz opłaty związane z administrowaniem wynajmowanego budynku, jak również obowiązek zapłaty składek na ubezpieczenie społeczne i składek na fundusz pracy za pracowników zatrudnionych do DTZ oraz wydatki dotyczące promocji DTZ.

NIK zauważa, że art. 173 ust. 3 ufp pozwala dysponentowi części na dokonywanie zmian w zakresie wydatków majątkowych, jednak praktyka ta nie powinna być nadużywana. Tym bardziej, że jeszcze przed rozpoczęciem 2021 r. Rzecznik dysponował wiedzą, że zadanie dotyczące modernizacji serwerowni nie będzie realizowane. W wyniku decyzji Rzecznika Praw Dziecka budżet wydatków majątkowych zaplanowany na 2021 r. został całkowicie zlikwidowany, a w konsekwencji BRPD nie zrealizowało żadnego z dwóch zaplanowanych zadań inwestycyjnych. NIK zauważa również, że pomiędzy zmniejszeniami wydatków majątkowych w maju i czerwcu oraz w listopadzie i grudniu minęło odpowiednio 28 dni i 19 dni. W projekcie budżetu na rok 2022 zakup ekranów multimedialnych został ponownie ujęty, natomiast modernizacja serwerowni i centrali telefonicznej nie została zaplanowana na kolejny rok budżetowy.

Zamówienia publiczne

W planie zamówień publicznych na 2021 r. BRPD ujęło trzy zamówienia w trybie podstawowym, o którym mowa w ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹⁵, w wyniku których zawarto umowy na łączną kwotę 879,5 tys. zł. BRPD zawarło również 63 umowy w wyniku

¹¹ Załącznik nr 5 do Zarządzenia nr 3 z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie przyjętych zasad rachunkowości oraz procedur kontroli finansowej w BRPD, dalej: zasady obiegu dokumentów. Zarządzenie zostało zmienione 23 lipca 2021 r. i akceptacja głównego księgowego nie jest już wymagana.

¹² Dofinansowanie niektórych zadań kontynuowanych, dalej: rezerwa celowa nr 1.

¹³ Środki na zadania w obszarze zdrowia, dalej: rezerwa celowa nr 2.

¹⁴ Po trzy dowody księgowe wybrane w sposób celowy dotyczące wydatków poniesionych ze środków pochodzących z rezerwy celowej nr 1 i nr 2: 33,9 tys. zł (6,8% wydatków poniesionych z rezerwy celowej nr 1) i 82,2 tys. zł (22,2% wydatków poniesionych z rezerwy celowej nr 2).

¹⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, ze zm., dalej: Pzp.

udzielenia zamówień z wyłączeniem Pzp na podstawie regulaminu wydatków realizowanych z wyłączeniem stosowania Pzp¹⁶, na łączną kwotę 1878,8 tys. zł.

Badaniem objęto dwa zamówienia publiczne dobrane w sposób celowy, udzielone w trybie podstawowym bez negocjacji, o łącznej wartości 691,4 tys. zł, na które w 2021 r. BRPD poniosło wydatek w wysokości 280,2 tys. zł, a także cztery zamówienia udzielone z wyłączeniem Pzp o łącznej wartości 140,8 tys. zł.

Zamówienia publiczne prowadzone w trybie podstawowym zostały udzielone zgodnie z przepisami Pzp. Stwierdzona została nieprawidłowość polegająca na udzieleniu Fundacji Życie dwóch zamówień na organizację konferencji z wyłączeniem stosowania Pzp i wewnętrznych regulacji w zakresie udzielania zamówień, pomimo braku istnienia faktycznych przesłanek dokonania takiego wyłączenia. Rzecznik podjął decyzję¹⁷ o odstąpieniu zastosowania Regulaminu wydatków ze względu na trwającą pandemię COVID-19, rosnące zapotrzebowanie dzieci i młodzieży na pomoc psychologiczną, a także konieczność zapewnienia sprawności i terminowości zadań nałożonych na BPRD na mocy porozumienia zawartego z Ministerstwem Zdrowia, na podstawie którego przyznana została rezerwa celowa nr 2. NIK zauważa jednak, że zarówno pandemia COVID-19, jak również rosnące zapotrzebowanie osób nieletnich na pomoc psychologiczną, były okolicznościami znanymi Rzecznikowi i nie stanowiły wyjątkowej sytuacji. Wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia odpowiednio wcześniej umożliwiłoby przeprowadzenie procedury wyboru wykonawcy w sposób konkurencyjny, z zachowaniem zasad określonych w Regulaminie wydatków.

BRPD opublikowało i aktualizowało plan postępowania o udzielenie zamówień publicznych w 2021 r. w terminie i w sposób określony w art. 23 Pzp. Sprawozdanie roczne o udzielonych zamówieniach zostało przekazane do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych 28 lutego 2022 r., tj. w terminie określonym w art. 82 ust. 2 Pzp.

Zatrudnienie i wynagrodzenia

W 2021 r. wysokość środków na wynagrodzenia w części 14 wynosiła 5080 tys. zł. W związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy budżetowej, wysokość zaplanowanych wydatków w ustawie budżetowej w części 14 wzrosła o 290 tys. zł, co odpowiadało 6-procentowemu wzrostowi funduszu wynagrodzeń osobowych i uposażeń ujętych w planie finansowym na 2021 r. Wykonano 100% wydatków dotyczących wynagrodzeń.

W 2021 r. stan zatrudnienia w BRPD zaplanowano na poziomie 74 etatów (w tym jedno stanowisko kierownicze państwowe), tj. o cztery mniej niż w 2020 r.

Według sprawozdania Rb-70 przeciętne wykonanie w przeliczeniu na pełnozatrudnionych wyniosło 58 etatów – o dwa etaty więcej niż w roku 2020. Stan zatrudnienia na koniec roku 2021 według ww. sprawozdania wynosił 61 etatów i był o pięć etatów wyższy niż w roku poprzednim.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego wynosiło 7,7 tys. zł i było wyższe o 0,2 tys. zł w porównaniu do 2020 r.

W 2021 r. żaden z pracowników BRPD nie wykonywał zadań na podstawie umów zlecenia przez okres trwający sześć miesięcy lub dłużej. Cztery osoby niezatrudnione w BRPD w 2021 r. wykonywały zadania w komórkach merytorycznych przez okres trwający sześć miesięcy lub dłużej. Z tego tytułu BRPD poniosło wydatki w łącznej wysokości 232 tys. zł.

Zobowiązania

Według stanu na koniec 2021 r. zobowiązania BRPD wyniosły 435,6 tys. zł i w porównaniu do 2020 r. były wyższe o 69,5 tys. zł, tj. o 19%. Zobowiązania wynikały z tytułu:

- dodatkowego wynagrodzenia rocznego dla pracowników BRPD r. za 2021 r. – 363,3 tys. zł;
- składek na ubezpieczenie społeczne – 62,1 tys. zł,
- składki na Fundusz Pracy – 7,8 tys. zł,
- wpłat na Pracownicze Plany Kapitałowe – 2,4 tys. zł.

¹⁶ Załącznik nr 2 do zarządzenia nr 15 Rzecznika Praw Dziecka z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie ustalenia regulaminu udzielania zamówień publicznych, regulaminu wydatków realizowanych z wyłączeniem stosowania Pzp oraz regulaminu pracy Komisji Przetargowej w BRPD, dalej: Regulamin wydatków.

¹⁷ Na podstawie § 7 ust. 2 Regulaminu wydatków, zgodnie z którym kierownik BRPD, Dyrektor Generalny lub osoba upoważniona może podjąć decyzję o odstąpieniu od stosowania postępowania o udzielenie zamówienia ze względu na wyjątkową sytuację, w szczególności w sytuacjach nie cierpiących zwłoki, dla zapewnienia sprawności i terminowości realizacji zadań BRPD.

W 2021 r. w części 14 – Rzecznik Praw Dziecka nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Nadzór i kontrola nad wykonaniem budżetu

Nadzór i kontrola nad wykonaniem budżetu, o których mowa w art. 175 ufp, były sprawowane przez Rzecznika Praw Dziecka w części 14 na podstawie kwartalnych analiz wykonania budżetu sporządzanych przez Zespół Administracyjno-Finansowy. Poszczególne komórki organizacyjne były również zobowiązane do sporządzania rejestrów zidentyfikowanych ryzyk, w tym w zakresie wydatków, wraz z działaniami, które zostałyby podjęte w sytuacji zmaterializowania się danego ryzyka. Audytor wewnętrzny zatrudniony w BRPD, przedkładał Rzecznikowi Praw Dziecka analizę potencjalnych ryzyk związanych z funkcjonowaniem kontroli zarządczej, w tym m.in. w obszarach finansowym i administracyjnym. Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości w zakresie ponoszenia wydatków wskazują na to, że nadzór i kontrola nad wykonaniem budżetu sprawowany przez dysponenta części 14 nie był wystarczający.

3.3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych łącznych sprawozdań za 2021 r. przez dysponenta części 14 – Rzecznik Praw Dziecka:

- stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2021 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań.

4. INFORMACJE DODATKOWE

Czynności kontrolne w Biurze Rzecznika Praw Dziecka zostały rozpoczęte 19 stycznia 2022 r. Wystąpienie pokontrolne po kontroli wykonania budżetu państwa w części 14 – Rzecznik Praw Dziecka skierowano do Rzecznika Praw Dziecka 12 kwietnia 2022 r.

Wystąpienie pokontrolne skierowane do Rzecznika Praw Dziecka zawierało uwagę dotyczącą potrzeby wzmocnienia nadzoru nad planowaniem i wykonaniem budżetu państwa w części 14, w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w toku czynności kontrolnych. W wystąpieniu pokontrolnym sformułowano również pięć wniosków pokontrolnych dotyczących:

- rzetelnego planowania wydatków budżetu państwa w części 14,
- dokonywania płatności za wykonane usługi w sposób zgodny z postanowieniami umów,
- zawierania umów zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi,
- dokonywania wyłączenia stosowania regulaminu wydatków realizowanych z wyłączeniem Pzp, stanowiącego załącznik nr 2 do zarządzenia nr 15 Rzecznika Praw Dziecka z dnia 30 marca 2021 r., w przypadkach wystąpienia faktycznych przesłanek,
- udzielania zamówień publicznych zgodnie z wewnętrznymi procedurami.

Do wystąpienia pokontrolnego Rzecznik Praw Dziecka 4 maja 2022 r. wniósł sześć zastrzeżeń. Kolegium NIK uchwałą nr 26/2022 z dnia 25 maja 2022 r. uwzględniło cztery zastrzeżenia w całości, jedno zastrzeżenie w części oraz oddaliło zastrzeżenia w pozostałym zakresie.

5. ZAŁĄCZNIKI

5.1. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ W CZĘŚCI 14 – RZECZNIK PRAW DZIECKA

Oceny wykonania budżetu w części 14 – Rzecznik Praw Dziecka dokonano stosując kryteria¹⁸ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2021 roku¹⁹.

Dochody (D) ²⁰ :	15,4 tys. zł
Wydatki (W):	12 969,9 tys. zł
Łączna kwota (G = W):	12 969,9 tys. zł
Waga wydatków w łącznej kwocie:	(Ww = W : G) 1

Nieprawidłowości w wydatkach (Ow): 123,9 tys. zł (0,96% wydatków).
Stwierdzono jeden przypadek dokonywania płatności przed terminem wynikającym z umowy (63,9 tys. zł) oraz dwa przypadki wybrania zleceniobiorcy z wyłączeniem stosowania wewnętrznego regulaminu udzielania zamówień publicznych, pomimo braku faktycznych przesłanek do dokonania takiego wyłączenia (łącznie 60 tys. zł).

Ocena cząstkowa wydatków:	w formie opisowej (3)
Łączna ocena dochodów i wydatków ŁO ²¹ :	w formie opisowej (3)
Opinia o sprawozdaniach:	pozytywna
Ocena ogólna:	w formie opisowej

¹⁸ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>.

¹⁹ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>.

²⁰ W częściach budżetu państwa, w których zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa nie są badane dochody lub windykacja należności (analiza porównawcza) nie dokonuje się oceny cząstkowej dla dochodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględnia się kwoty dochodów.

²¹ $\text{ŁO} = \text{Ow} \times \text{Ww}$.

5.2. DOCHODY BUDŻETOWE W CZĘŚCI 14 – RZECZNIK PRAW DZIECKA

Lp.	Wyszczególnienie	2020	2021		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem, w tym:		2,5	2,0	15,4	616,0	770,0
1.	dział 751 - Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2,5	2,0	15,4	616,0	770,0
1.1.	rozdział 75101 - Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	2,5	2,0	15,4	616,0	770,0
1.1.1.	§ 0870 - Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	0	-	12,5	-	-
1.1.2.	§ 0950 - Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	0	-	1,3	-	-
1.1.3.	§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów	2,5	2,0	1,6	64,0	80,0

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych zweryfikowanych przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2021 z dnia 20 stycznia 2021 r. (Dz. U. poz. 190, ze zm).

5.3. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 14 – RZECZNIK PRAW DZIECKA

Lp.	Wyszczególnienie	2020	2021			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie ¹⁾	Ustawa ²⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem, w tym:	13 794,0	12 101,0	13 101,0	12 969,9	94,0	99,0	99,0
1	dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	13 794,0	12 101,0	12 601,0	12 600,4	91,3	100,0	100,0
1.1	rozdział 75101 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa							
1.1.1	§ 3020 Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	2,1	11,0	3,5	3,5	166,7	31,8	100,0
1.1.2	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	6 896,9	4 813,0	5 511,3	-			
1.1.3	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	4 614,0	4 730,0	5 080	5 079,5	110,1	100,0	100,0
1.1.4	§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	277,1	377,0	307,3	307,3	110,9	81,5	100,0
1.1.5	§ 4090 Honoraria	7,4	-	-	-	-	-	-
1.1.6	§ 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne	792,5	859,0	860,2	860,2	108,5	100,1	100,0
1.1.7	§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	100,6	106,0	111,5	111,5	110,8	105,2	100,0
1.1.8	§ 4140 Wpłaty na PFRON	58,5	-	66,5	66,5	113,7	-	100,0
1.1.9	§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	449,0	210,0	325,8	325,8	72,6	155,1	100,0
1.1.10	§ 4190 Nagrody konkursowe	7,9	30,0	18,4	18,4	232,9	61,3	100,0
1.1.11	§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	863,5	-	-	390,6	45,2	-	-
1.1.12	§ 4220 Zakup środków żywności	31,1	-	-	31,7	101,9	-	-
1.1.13	§ 4260 Zakup energii	142,6	-	-	147,2	103,2	-	-
1.1.14	§ 4270 Zakup usług remontowych	8,6	40,0	8,1	8,1	94,2	20,3	100,0
1.1.15	§ 4280 Zakup usług zdrowotnych	7,0	-	-	7,5	107,1	-	-
1.1.16	§ 4300 Zakup usług pozostałych	4 260,8	-	-	3 390,4	79,6	-	-
1.1.17	§ 4360 Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	134,4	-	-	63,1	46,9	-	-
1.1.18	§ 4380 Zakup usług obejmujących tłumaczenia	9,0	-	-	6,0	66,7	-	-
1.1.19	§ 4390 Usługi – ekspertyzy, analizy, opinie	6,1	-	-	26,3	431,1	-	-

1.1.20	§ 4400 Opłaty czynszowe	1 442,4	-	-	1 448,6	100,4	-	-
1.1.21	§ 4410 Podróże służbowe krajowe	73,0	150,0	70,2	70,2	96,2	46,8	100,0
1.1.22	§ 4420 Podróże służbowe zagraniczne	7,1	100,0	27,4	27,4	385,9	27,4	100,0
1.1.23	§ 4430 Różne opłaty i składki	21,5	35,0	17,4	17,4	80,9	49,7	100,0
1.1.24	§ 4440 Odpisy na ZFŚS	93,1	95,0	95,7	95,7	-	100,7	100,0
1.1.25	§ 4520 Opłaty na rzecz jednostek samorządu terytorialnego	-	-	9,0	9,0	-	92,0	100,0
1.1.26	§ 4540 Składki do organizacji międzynarodowych	4,7	5,0	5,1	5,1	108,5	31,6	100,0
1.1.27	§ 4700 Szkolenia pracowników	32,4	40,0	53,6	53,6	165,1	67,5	100,0
1.1.28	§ 4710 Pracownicze Plany Kapitałowe	-	-	30,0	30,0	-	67,5	100,0
1.1.29	§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	347,7	500,0	-	-	-	-	-
2	dział 851 – Ochrona zdrowia	-	-	500,0	369,5	-	73,9	73,9
2.1	rozdział 85149 – Programy polityki zdrowotnej	-	-	500,0	369,5	-	73,9	73,9
2.1.1	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	-	-	250,0	-	-	-	-
2.1.2	§ 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne	-	-	25,0	2,9	-	11,6	11,6
2.1.3	§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	-	-	5,0	0,5	-	10,0	10,0
2.1.4	§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	-	-	165,0	81,4	-	49,3	49,3
2.1.5	§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	-	-	-	124,8	-	-	-
2.1.6	§ 4300 Zakup usług pozostałych	-	-	-	115,7	-	-	-
2.1.7	§ 4390 Usługi – ekspertyzy, analizy, opinie	-	-	-	9,5	-	-	-
2.1.8	§ 4700 Szkolenia pracowników	-	-	55,0	34,7	-	63,1	63,1

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa zweryfikowanych przez NIK.

- 1) Łącznie z wydatkami, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (RB-28 za rok 2021 = kolumna 8 + kolumna 12).
- 2) Ustawa budżetowa na rok 2021 z dnia 20 stycznia 2021 r. (Dz. U. poz. 190, ze zm.).

5.4. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W CZĘŚCI 14 – RZECZNIK PRAW DZIECKA

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2020			Wykonanie 2021			8:5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70 ²⁾	Wynagrodzenia wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70 ²⁾	Wynagrodzenia wg Rb-70 ¹⁾ tys. zł	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	
			tys. zł	zł		zł	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem wg statusu zatrudnienia ³⁾ w tym:		54	4 891,1	7 548,0	58	5 386,8	7 739,7	102,5
1.	Dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	54	4 891,1	7 548,0	58	5 386,8	7 739,7	102,5
1.1.	Rozdział 75101 – urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	54	4 891,1	7 548,0	58	5 386,8	7 739,7	102,5

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach, zweryfikowanego przez NIK.

- 1) Załącznik nr 34 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564, ze zm.), w sprawozdaniu Rb-70 wykazuje się wysokość wynagrodzeń osobowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne funkcjonariuszy (§ 401–405 oraz § 406 dla funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, a dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy tylko w zakresie dotyczącym nagród i zapomóg i § 407 klasyfikacji budżetowej).
- 2) W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.
- 3) Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

5.5. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Minister Finansów
8. Rzecznik Praw Dziecka
9. Komisja Finansów Publicznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
10. Komisja Polityki Społecznej i Rodziny Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
11. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej